

Agnieszka OCIEPA-KUBICKA

Politechnika Częstochowska, Wydział Zarządzania
al. Armii Krajowej 19B, 42-200 Częstochowa
agnieszkaociepa22@wp.pl

Udział społeczności w procedurze planowania przestrzennego

W artykule przeanalizowano przepisy prawne dotyczące planowania przestrzennego pod kątem uwzględnienia w nich problematyki udziału społeczeństwa w tym procesie. Następnie przedstawiono wyniki ankiety na temat świadomości społeczeństwa o przysługujących mu prawach udziału w procesie miejscowego planowania oraz zaangażowania obywateli w sprawy związane z zagospodarowaniem terenu miejsca zamieszkania. Analiza wyników ankiet wskazuje, że społeczeństwo jest zainteresowane zagospodarowaniem terenu zamieszkania, ale na ogół nie bierze udziału w procedurze planowania. Świadczy o tym fakt, że bardzo mały odsetek obywateli kiedykolwiek składał uwagi, wnioski bądź brał udział w dyskusji publicznej nad projektami dokumentów planistycznych. Brak aktywności społecznej spowodowany jest przede wszystkim niedostatecznym stanem wiedzy społeczeństwa na temat ważności i procedury planowania przestrzennego. Większość badanych nie ma świadomości wpływu na ustalenia planów, a tym samym możliwości partycypacji w decyzjach dotyczących zagospodarowania terenu. Przyczyną bierności jest również niedostateczne informowanie społeczeństwa przez lokalne władze o pracach planistycznych.

Słowa kluczowe: planowanie przestrzenne, partycypacja społeczna w planowaniu, zasada zrównoważonego rozwoju, ład przestrzenny

Wstęp

Aktem prawnym, regulującym proces planowania w Polsce, jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1]. Planowanie przestrzenne odbywa się na szczeblach: krajowym, wojewódzkim i gminnym. W świetle obowiązujących przepisów samorządy gminne mają prawo do prowadzenia polityki przestrzennej oraz do uchwalania gminnych opracowań planistycznych. W związku z powyższym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz miejscowych planów zagospodarowania należy do zadań własnych samorządów gminnych [1-3].

Podczas opracowywania dokumentów planistycznych, takich jak studium czy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, bardzo ważne jest zaangażowanie społeczne. Wynika to z podstawowych zasad przyjętych w planowaniu, którymi są: ład przestrzenny i zrównoważony rozwój. Pod pojęciem zrównoważonego rozwoju należy rozumieć taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej w celu gwarancji możliwości zaspokajania pod-

stawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli [4-7]. Dlatego też włączenie lokalnych społeczności w proces miejscowego planowania przestrzennego jest bardzo istotne.

Obywatele, zgodnie z polskim prawem, mają zagwarantowaną możliwość czynnego uczestnictwa w procesie gospodarowania przestrzenią poprzez wnoszenie uwag i wniosków do projektów dokumentów planistycznych wyłożonych do informacji publicznej, a także przez udział w publicznych dyskusjach poruszających tematykę zagospodarowania i kształtowania przestrzeni [1, 6-9]. Konsultacja społeczna ma na celu wskazać oczekiwania, opinie i uwagi obywateli na temat przeznaczenia i zagospodarowania terenów. Badania jednak wskazują, że społeczeństwo na ogół nie zna zasad planowania i nie docenia ważności swojego udziału w procedurze planowania. Także samorządy odpowiedzialne za procedurę miejscowego planowania często nie ułatwiają i nie dbają o aktywne uczestnictwo mieszkańców w procesie planowania. W artykule przedstawiono gwarancje prawne dotyczące udziału społeczeństwa w procesie planistycznym oraz zamieszczono wyniki przeprowadzonej ankiety, której celem było sprawdzenie stanu wiedzy społeczeństwa na temat ważności planowania przestrzennego i przysługujących prawach partycypacji społecznej w procesie planowania.

1. Możliwość partycypacji społecznej w procesie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w świetle polskich przepisów prawnych

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (u.p.z.p.) z 27 marca 2003 roku udział społeczeństwa w procedurze planowania rozpoczyna się od ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzania danego planu miejscowego. Informacja ta zgodnie z zapisem ustawy musi być podana do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, jak również w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Ogłoszenie to określa także formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących planu miejscowego (art. 11 pkt 1 u.p.z.p., art. 17 pkt 1 u.p.z.p.) Termin ten zgodnie z ustawą nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia.

Składanie wniosków, zarówno do studium, jak i planu miejscowego, jest w zasadzie pierwszym etapem udziału społeczeństwa w procedurze planowania. Wnioski traktowane są jako propozycje mieszkańców czy jednostek organizacyjnych do wstępnych ustaleń planistycznych i po rozpatrzeniu mogą być uwzględnione lub odrzucone. Rozpatrzenie wniosków zgodnie z przepisami nie może być dłuższe niż 21 dni od dnia upływu terminu ich składania.

Następnym, bardzo ważnym momentem partycypacji społecznej w procedurach planistycznych aktów planistycznych jest etap wyłożenia projektu studium czy projektu planu miejscowego do publicznego wglądu (po niezbędnych uzgodnieniach i przy uwzględnieniu pozytywnie rozpatrzonych wniosków). Mieszkańcy danego terenu o wyłożeniu muszą być poinformowani poprzez ogłoszenie w prasie miej-

scowej, przez obwieszczenie oraz w zwyczajowo przyjęty sposób w danej miejscowości. Projekt planu miejscowego (z prognozą oddziaływania na środowisko) wykładany jest na okres co najmniej 21 dni.

Kolejnym etapem udziału społeczeństwa w planowaniu jest możliwość uczestnictwa w publicznej dyskusji nad zapisami zawartymi w projekcie studium/planu miejscowego - art. 11 pkt 10 u.p.z.p., art. 17 pkt 10 u.p.z.p. Zgodnie z przepisami, w dyskusji mogą brać czynny udział osoby zamieszkałe na danym terenie, a także osoby niezamieszkałe, jak również przedstawiciele różnych jednostek i organizacji.

Następnie w terminie min. 21 dni (w przypadku studium) i min. 14 dni (w przypadku planu miejscowego) od dnia zakończenia okresu wyłożenia każdy obywatel oraz jednostki organizacyjne mogą wnosić uwagi do projektu studium/planu miejscowego. Uwagi dotyczyć mogą projektu planu w postaci, w jakiej został wyłożony do publicznego wglądu, art. 18 pkt 1 (u.p.z.p.). Uwagi, wnioski można składać w swoim imieniu lub w interesie ogólnym.

Należy jednak podkreślić, że organ nie ma obowiązku uzasadniać uwzględnienia lub nieuwzględnienia wniesionych uwag do projektu planu, w związku z czym nie musi odpowiadać na zgłoszoną uwagę. Obywatel ma prawo zaskarżyć ustalenia planu zagospodarowania, ale dopiero po jego uchwaleniu (na podstawie art. 101 ustawy o samorządzie gminnym). Zaskarżyć można całą uchwałę rady gminy w sprawie miejscowego planu zagospodarowania lub jej fragment. Należy podkreślić, że niewniesienie uwag do projektu planu nie pozbawia możliwości zaskarżenia uchwały.

Na uwagę zasługuje (zgodnie z nową ustawą z 12 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku) możliwość wnoszenia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego za pośrednictwem narzędzi elektronicznych udostępnionych przez administrację publiczną.

2. Metodyka badań

Na potrzeby niniejszej publikacji przeprowadzono badania ankietowe. Ankietyzacja jest jedną z najczęściej stosowanych technik umożliwiających poznanie opinii zbiorowości. Badania ankietowe miały na celu uzyskanie informacji na temat świadomości społeczeństwa o przysługujących mu prawach udziału w procesie miejscowego planowania przestrzennego oraz opinii na temat aktywności i zaangażowania obywateli w sprawy związane z zagospodarowaniem terenu miejsca zamieszkania.

Badania zostały przeprowadzone poprzez wypełnienie kwestionariusza ankietowego, złożonego z 7 pytań zamkniętych, odpowiedź ograniczona była do jednego z podanych w ankiecie wariantów. Ankieta miała charakter anonimowy, jedyne wymagane informacje o respondentach dotyczyły ich wieku, wykształcenia i płci. Badanych podzielono na trzy grupy wiekowe: 18-30 lat, 31-50 lat i powyżej 50 lat. Biorąc pod uwagę wykształcenie, przyjęto: podstawowe, zawodowe, średnie, wyż-

sze. O wypełnienie ankiet poproszono mieszkańców jednej z gmin powiatu częstochowskiego (kwestionariusze rozdawano w markecie) oraz studentów Politechniki Częstochowskiej.

2.1. Wyniki badań

W badaniu udział wzięło 97 osób (46 kobiet i 51 mężczyzn). Ilość osób w poszczególnych grupach wiekowych wynosiła: przedział wiekowy 18-30 lat - 45 osób, co stanowi 46,4%, przedział wiekowy 31-50 lat - 32 osoby, co stanowi 33,0%, powyżej 50 lat - 20 osób, co stanowi 20,6% ogółu badanych. Biorąc za kryterium wykształcenie, w badanej grupie 36 osób posiadało wykształcenie wyższe, co stanowi 37,1%, 40 osób - wykształcenie średnie, co stanowi 41,2%, 16 osób - wykształcenie zawodowe, co stanowi 16,5%, i 5 osób wykształcenie podstawowe, co stanowi 5,2% ogółu badanych. Z uwagi na obowiązującą objętość artykułu wyniki odpowiedzi na pytania omówiono z uwzględnieniem wieku respondentów, nie zamieszczono analiz wpływu wykształcenia na odpowiedzi.

Analiza odpowiedzi na pierwsze pytanie o treści cyt.: „Czy interesują Pana/i planowane inwestycje, przekształcenia gruntów w miejscowości/gminie, w której Pan/i mieszka” wskazuje, że większość badanych jest zainteresowana zmianami zagospodarowania terenu, na którym mieszka. Twierdząco na to pytanie odpowiedziały 82 osoby, co stanowi 84,5% badanych, negatywnie 8 osób (8,2%). Pozostałe osoby odpowiedziały niejednoznacznie.

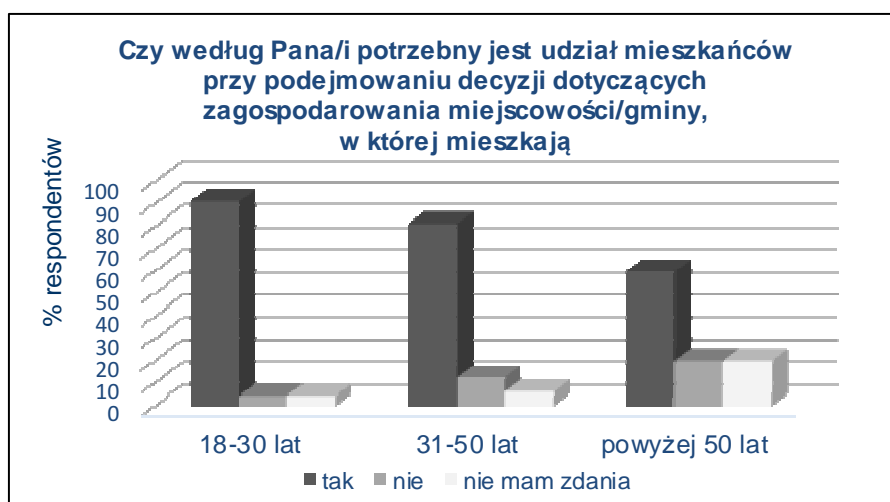
Rys. 1. Struktura odpowiedzi na pytanie pierwsze w zależności od wieku respondentów

Fig. 1. Responses to the first question, depending on age of the respondents

Analiza odpowiedzi uwzględniająca wiek badanych osób wskazuje, że w zasadzie niezależnie od wieku w zdecydowanej większości respondenci przejawiali za-

interesowanie zmianami zagospodarowania terenu, na którym mieszkają. Zgodnie z innymi badaniami można potwierdzić, że społeczeństwo troszczy się o to, co jest dla niego bliskie i odczuwalne, dlatego zmiany zagospodarowania terenu, na którym mieszkają, są tak ważne [7].

Analiza odpowiedzi na drugie pytanie o treści cyt.: „Czy według Pana/i potrzebny jest udział mieszkańców przy podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania terenu miejscowości/gminy, w której mieszkają” wskazuje, że mieszkańcy danego terenu chcą decydować o jego planowanym zagospodarowaniu. Aż 79 osób, co stanowi 81,4%, odpowiedziało twierdząco na powyższe pytanie. Negatywnie odpowiedziało 8 osób (8,2%) i również 8 osób nie miało zdania na ten temat.

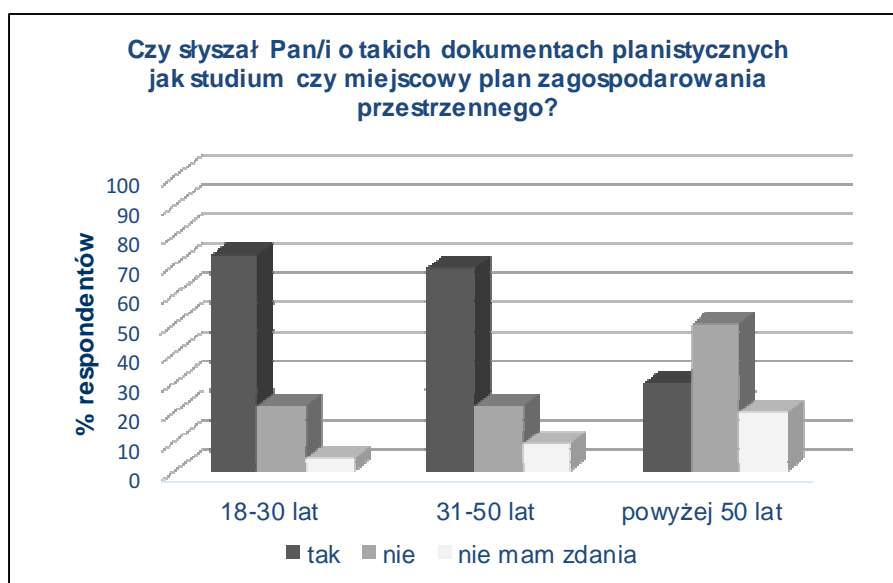

Rys. 2. Struktura odpowiedzi na pytanie drugie w zależności od wieku respondentów

Fig. 2. Responses to the second question, depending on age of the respondents

Analiza odpowiedzi na drugie pytanie, podobnie jak na pierwsze uwzględniająca wiek respondentów, wskazuje, że grupa osób najmłodszych jest najbardziej zainteresowana udziałem mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania terenu. Osoby powyżej 50 roku życia nie wypowiadały się tak bardzo jednoznacznie jak osoby młodsze. Wprawdzie 60% odpowiedzi osób starszych wskazywało na ich zaangażowanie w sprawy decydowania o przemianach, jednak dość duży odsetek (20%) osób nie miał zdania (rys. 2).

Analiza odpowiedzi na trzecie pytanie o treści cyt.: „Czy słyszał Pan/i o takich dokumentach planistycznych jak: studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego” wskazuje na przeciętny poziom wiedzy społeczeństwa na temat dokumentów planistycznych. Wprawdzie twierdząco na to pytanie odpowiedziało 61 osób, co stanowi 62,8% badanych, ale aż 36 osób odpowiedziało negatywnie lub niejednoznacznie.

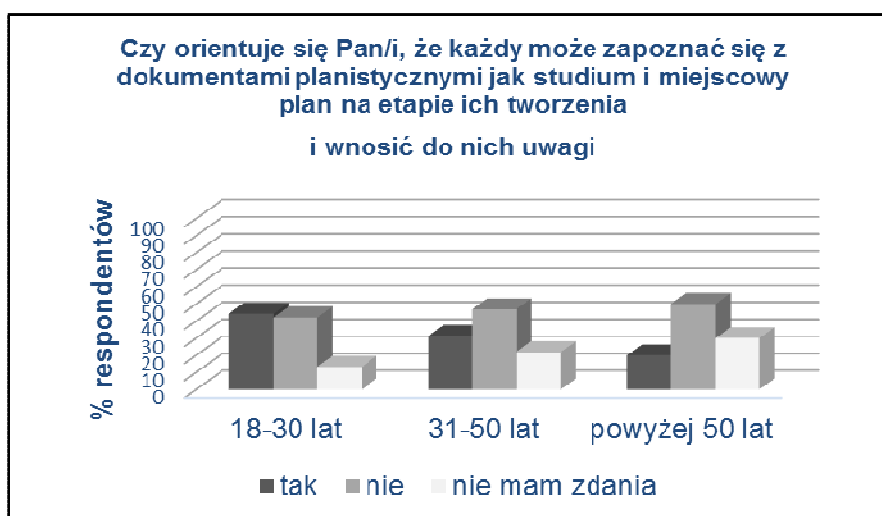
Rys. 3. Struktura odpowiedzi na pytanie trzecie w zależności od wieku respondentów

Fig. 3. Responses to the third question, depending on age of the respondents

Wśród analizowanych grup wiekowych najwyższą znajomością tematu wykazały się osoby najmłodsze (rys. 3). Wynikać to może z edukacji młodzieży, gdyż w programach wielu kierunków związanych z budownictwem, architekturą, inżynierią środowiska czy zarządzaniem znajdują się przedmioty poruszające tematykę planowania przestrzennego.

Uzyskane odpowiedzi na czwarte pytanie „Czy wie Pan/i, że każdy może zapoznać się z dokumentami planistycznymi, jak: studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na etapie ich tworzenia i wносить do nich uwagi?” pozwalają na stwierdzenie, że w większości społeczeństwo nie orientuje się na temat możliwości zaznajomienia się na etapie opracowania i swojego udziału w tworzeniu dokumentów planistycznych dot. zagospodarowania terenu. Wśród badanych aż 44 osoby odpowiedziały na to pytanie negatywnie (45,4%), a 19 osób (19,5%) nie miało zdania, co świadczy również o braku wiedzy na ten temat.

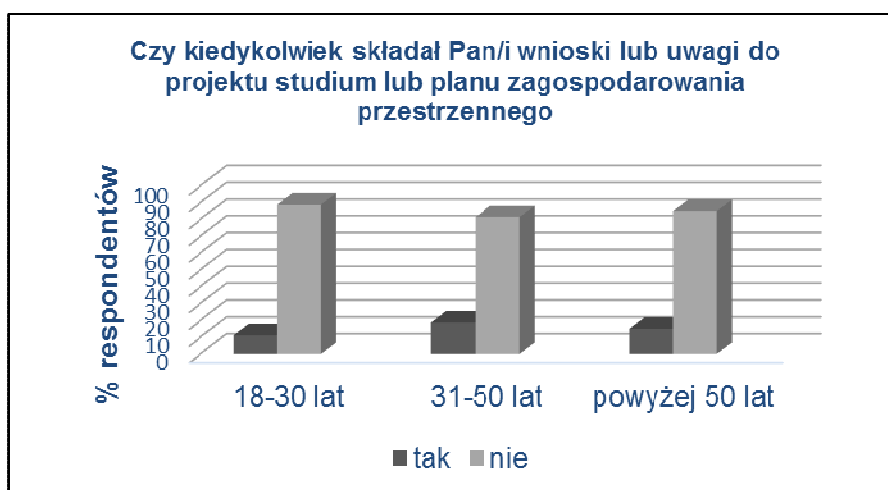
Wśród analizowanych grup wiekowych nieco większą znajomością tematu wykazały się osoby młodsze. Aż 50% odpowiedzi osób starszych jednoznacznie wskazywało na brak znajomości tematu, a 30% nie miało zdania na ten temat (rys. 4). Taki stan rzeczy związany jest najprawdopodobniej z brakiem lub ograniczeniem powszechnego dostępu do informacji dotyczących przygotowywania dokumentów planistycznych. Sama procedura planowania jest dość skomplikowana, oparta na konkretnych przepisach prawnych i przeciętny obywatel nie ma wiedzy o możliwości partycypacji w tworzeniu dokumentów planistycznych.

Rys. 4. Struktura odpowiedzi na pytanie czwarte w zależności od wieku respondentów

Fig. 4. Responses to the fourth question, depending on age of the respondents

Uzyskane odpowiedzi na piąte pytanie „Czy kiedykolwiek składał Pan/i wnioski lub uwagi do projektu studium lub planu przestrzennego” pozwalają na stwierdzenie, że w zdecydowanej większości obywatele nie składali uwag czy wniosków do dokumentów planistycznych. Tylko 14 osób (14,4%) odpowiedziało na to pytanie twierdząco, pozostałe negatywnie. Taki stan może wynikać z braku zainteresowania części obywateli zmianami zagospodarowania terenu zamieszkania, jak również z nieznajomości przez obywateli możliwości składania wniosków i uwag, na co wskazują odpowiedzi na czwarte pytanie.

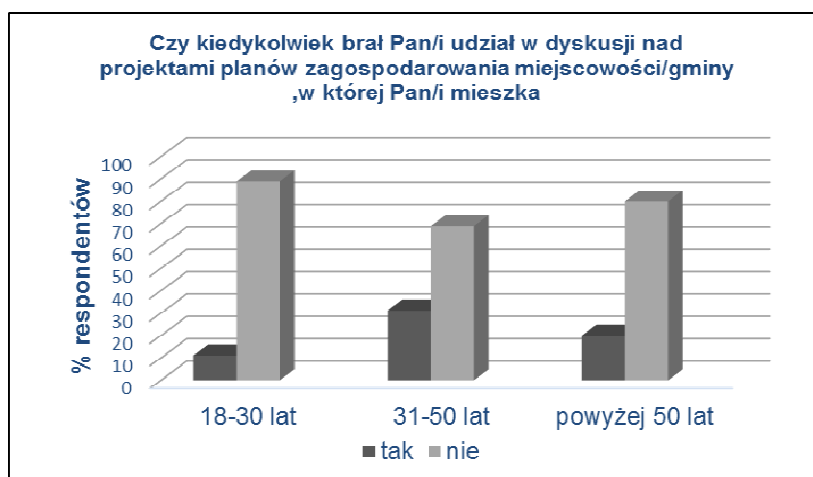
Rys. 5. Struktura odpowiedzi na pytanie piąte w zależności od wieku respondentów

Fig. 5. Responses to the fifth question, depending on age of the respondents

Wśród analizowanych grup wiekowych nieco większym zaangażowaniem wykazały się osoby powyżej 30 roku życia. Jednak we wszystkich grupach wiekowych ponad 80% badanych nigdy nie składało wniosków czy uwag do dokumentów planistycznych (rys. 5). W przypadku osób najmłodszych (w zdecydowanej większości studentów) brak zaangażowania może wynikać nie z braku wiedzy na temat planowania przestrzennego, ale z faktu, że nie są związani „na stałe” z danym terenem i sprawy związane z zagospodarowaniem konkretnych obszarów ich nie interesują.

Otrzymane odpowiedzi na szóste pytanie, cyt.: „Czy kiedykolwiek brał Pan/i udział w dyskusji nad projektami zagospodarowania miejscowości/gminy, w której Pan/i mieszka”, pokazują, że znaczna większość społeczeństwa nie uczestniczyła w dyskusjach publicznych. Tylko 19 osób (19,6%) brało udział w takiej dyskusji. Przyczyną jest na pewno brak wiedzy na temat planowania (o czym świadczą odpowiedzi na pytania trzecie, czwarte i piąte), jak również brak powszechnej informacji o takich dyskusjach, na co wskazują odpowiedzi na ostatnie pytanie ankiety.

Wśród osób najmłodszych aż ok. 89% badanych (45 osób) nigdy nie brało udziału w dyskusji, na której omawiane były projekty zagospodarowania przestrzennego. Wśród osób pomiędzy 30 a 50 rokiem życia sytuacja przedstawia się nieco lepiej, ponieważ co trzeci badany (10 osób) uczestniczył w takich spotkaniach (rys. 6).

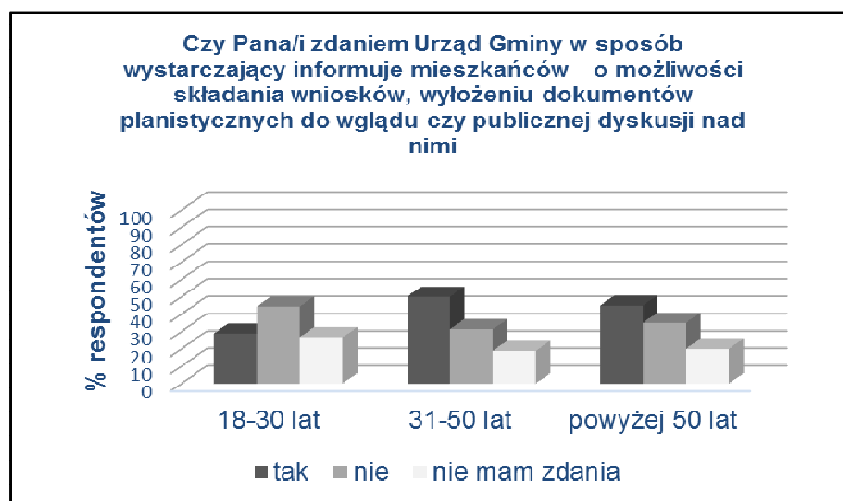

Rys. 6. Struktura odpowiedzi na pytanie szóste w zależności od wieku respondentów

Fig. 6 Responses to the sixth question, depending on age of the respondents

Analiza odpowiedzi na siódme pytanie o treści cyt.: „Czy Pana/i zdaniem Urząd Gminy w sposób wystarczający informuje mieszkańców o możliwości składania wniosków, wyłożeniu dokumentów planistycznych do wglądu czy publicznej dyskusji nad nimi” wskazuje na niedostateczne informowanie społeczeństwa o planowanych zmianach dotyczących zagospodarowania terenu. Aż 37 osób (38,1%) negatywnie oceniło sposób informowania go przez władze o możliwości składania

wniosków czy publicznych dyskusjach, a 22 osoby (22,7%) nie miały zdania na ten temat, co również wskazuje na brak dostatecznej informacji.

Rys. 7. Struktura odpowiedzi na pytanie siódme w zależności od wieku respondentów

Fig. 7. Responses to the seventh question, depending on age of the respondents

We wszystkich grupach wiekowych respondenci podobnie oceniali władze w kwestii oceny informowania społeczeństwa o możliwości partycypacji w procedurze planowania przestrzennego. Niestety, zarówno osoby młode, jak i starsze w większości uważają sposób informowania przez władze za niewystarczający lub nie mają zdania w kwestii właściwego informowania (rys. 7). Wśród osób powyżej 30 roku życia sytuacja przedstawia się nieco lepiej niż w grupie najmłodszej, gdzie tylko ok. 29% respondentów oceniło sposób informowania jako dobry.

Podsumowanie

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym umożliwia społeczeństwu składanie wniosków do projektów dokumentów planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, udział w ich wyłożeniu do publicznego wglądu oraz w dyskusji publicznej nad przyjętymi rozwiązaniami, a także składanie uwag. Udział obywateli w procesie planowania przestrzennego jest bardzo ważny, ponieważ już na etapie tworzenia projektów planów zagospodarowania umożliwia rozwiązywanie problemów i spraw spornych. Konsultacje społeczne są niezbędne do podejmowania trafnych decyzji oraz mogą zapobiegać lokalnym konfliktom. Choć ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gwarantuje obywatelom udział w procesie planowania przestrzennego, większość osób nie korzysta z tego przywileju, a tym samym nie może wpływać na zagospodarowanie swojego otoczenia.

Wyniki ankiety wskazują, że społeczeństwo jest zainteresowane zagospodarowaniem terenu zamieszkania, ale na ogół nie bierze udziału w procedurze planowania. Świadczy o tym fakt, że bardzo mały odsetek obywateli kiedykolwiek składał uwagi, wnioski bądź brał udział w dyskusji publicznej nad projektami dokumentów planistycznych. Przyczyny tej sytuacji mogą być różne, np.:

- niezrozumiałość przepisów i procedury planowania przestrzennego,
- niezrozumiałość formy, w jakiej tworzone są plany przestrzenne,
- brak świadomości społeczeństwa o możliwości wpływu na procedurę planowania,
- brak dostatecznego, powszechnego dostępu do informacji o przystąpieniu do sporządzania projektu planu, możliwości wnoszenia wniosków czy publicznej dyskusji.
- brak zainteresowania zmianami na terenie zamieszkania.

Na podstawie wyników ankiety można stwierdzić, że brak aktywności społecznej spowodowany jest przede wszystkim niedostatecznym stanem wiedzy społeczeństwa na temat ważności i samej procedury planowania przestrzennego, a tym samym możliwości partycypacji w tworzeniu dokumentów planistycznych. Przyczyną bierności jest również niedostateczne informowanie społeczeństwa przez władze o pracach planistycznych. Dla władz i planistów taki stan rzeczy może być korzystny, ponieważ im mniejsza liczba osób składa wnioski i uwagi czy uczestniczy w zebraniach, tym szybciej zakończy się proces planowania i szybciej będzie możliwa realizacja określonych inwestycji. Planowanie z udziałem społeczeństwa jest procesem skomplikowanym i trudnym z uwagi na mogący pojawić się konflikt interesów (między mieszkańcami danego terenu, inwestorami, władzą terenową), dlatego też im mniej osób jest poinformowanych o rozpoczętym procesie planowania, tym często sytuacja korzystniejsza dla samorządów terenowych. Z drugiej strony, samorządy muszą sobie zdawać sprawę, że w przypadku braku szerokiej konsultacji ze społeczeństwem spada na nie cała odpowiedzialność za zaplanowane rozwiązania. Należy jednak nadmienić, że procedura formalnoprawna związana ze sporządzeniem i uchwaleniem miejscowego planu przestrzennego dotyczy także oceny zgodności planu przestrzennego z przepisami prawa, którą przeprowadza wojewoda. Ocena ta dotyczy także udziału społeczeństwa. Zatem brak konsultacji ze społeczeństwem skutkuje wyeliminowaniem przez wojewodę planu przestrzennego z obrotu prawnego. Konsultacje te są jednak często bardzo ograniczone. Sytuacja ta powinna ulec zmianie, ponieważ bez udziału mieszkańców nie mogą powstać dobre rozwiązania zagospodarowania terenów. Dlatego też poprzez edukację, odpowiednią informację należy dążyć do szerokiego zaangażowania obywateli w proces planowania przestrzennego.

Literatura

- [1] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, DzU 2003, Nr 80 poz. 717, z późn. zm..

- [2] Gawroński K., Hernik J., Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne jako instrument kształtowania krajobrazów kulturowych, Wyd. Branta, Kraków 2010.
- [3] Giordano K., Zasady zrównoważonego rozwoju w teorii i w praktycznym zastosowaniu na poziomie lokalnym, [w:] Partnerstwo dla ekorozwoju gminy, red. M. Niedek, Fundacja Partnerska Grupa Lokalnego Działania „Ciuchcia Krasieńskich”, 2012, 8-20.
- [4] Burlińska A., Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego jako narzędzie zarządzania przyrodą w mieście, Zrównoważony rozwój - Zastosowania 2013, 4, 133-143.
- [5] Ociepa-Kubicka A., Rola planowania przestrzennego w zarządzaniu ochroną środowiska, Inżynieria i Ochrona Środowiska 2014, 1, 135-146.
- [6] Gawryszewska B.J., Uczestnictwo społeczne w gospodarowaniu przestrzenią gminy, Kultura przestrzeni gminy, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2010.
- [7] Małysa-Sulińska K., Normy kształtujące ład przestrzenny, Wolters Kluwer, Warszawa 2008.
- [8] Jędraszko A., Zagospodarowanie przestrzenne w Polsce – drogi i bezdroża regulacji ustawowych, Wydawnictwo PLATAN, Warszawa 2005.
- [9] Stanek L., Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jako narzędzie równoważenia rozwoju obszarów wiejskich, Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich 2011, 1, 91-102.

Community Participation in Spatial Planning Procedure

The following paper analyzes the legal regulations which refer to spatial planning in order to take the issues of public participation in the planning process into account. There are presented the results of a survey on society awareness about their rights within the participation in the local planning and citizen involvement in these matters related to the place where the person lives. The analysis of survey results indicates that the public is interested in development of the area within their residence, however, in general, the community does not participate in the planning procedure. It is evidenced by the fact that a very small percentage of people ever made any comments, conclusions or took part in a public discussion on the project of planning documents. The lack of social activity is caused mainly by insufficient knowledge of the society about the importance and procedure planning. Most of the respondents are not aware of the impact on the findings of plans, and thus on the opportunity of participation in decisions regarding the land usage. The reason for inactivity is also connected with insufficient information given to the public by the local authorities about the planning work.

Keywords: spatial planning, public participation in spatial planning, the principle of sustainable development, spatial order